

دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

عنوان درس : بیماریهای ناشی از کار(شغلی)	مخاطبان: دانشجویان کارشناسی بهداشت حرفه ای
تعداد واحد:(یا سهم استاد از واحد) ۲ واحد	ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: ۱۴ تا ۱۶ هر روز
زمان ارائه درس: (نیمسال دوم تحصیلی ۹۴-۹۵)	مدرس: دکتر محمد مهدی سرمدی
درس و پیش نیاز:	
هدف کلی درس :	

شناخت اثرات زیان آور محیط کار بر روی سلامتی و بیماری های عمده ناشی از کار
آشنایی و کار با دستگاههای ادیومتری و اسپرومتری ، گرفتن فشار خون و نبض ، و دمای بدن انجام ادیومتری و
اسپرومتری (عملی)
جلسه اول:

انواع بیماریهای ناشی از عوامل فیزیکی، سروصدا؛
شامل اثر صدا بر بدن، مکانیسم افت شنوایی، انواع کری ها، راههای پیشگیری از اثر صدا ، شنوایی سنجی (Audiometry)؛
ارتعاش و اثرات آن بر بدن، شرح بیماریهای ناشی از ارتعاش

در پایان دانشجو قادر باشد

آناتومی و فیزیولوژی گوش را بیان کند
مکانیزم کاهش شنوایی را بداند.
اثرات غیرشنوایی سرو صدا را بیان کند
با ادیومتری و پترن کاهش شنوایی ناشی از سرو صدا آشنا باشد

جلسه دوم

شناخت اثر ارتعاش بر سلامتی انسان

در پایان دانشجو قادر باشد

تعریف ارتعاش را بداند.
اثرات عمده ارتعاش بر بدن را بداند
راههای مقابله با ارتعاش را بداند

جلسه سوم:

شناخت اثرات گرما بر بدن و سلامتی

در پایان دانشجو قادر باشد

مکانیسم های دفع حرارت و جذب حرارت را بداند
فیزیولوژی بدن و مکانیزم دفاعی بدن برای مقابله با گرما را توضیح دهد.
عوارض گرما را بر بدن برشمارد

تعریف نشانه های سندرم گرمایی گرما زدگی ، غش گرمایی، کرامپ گرمایی و عوارض پوستی ناشی از گرما را بیان کند

جلسه چهارم

شناخت اثرات سرما بر بدن و سلامت

دانشجو قادر باشد در پایان کلاس

مکانیزم های تطابقی با سرما را بشناسد

عوارض جسمی سرما را بداند

راه های مقابله با سرما را بداند

قادر باشد عوارض سرما بر بدن در قالب سرما زدگی یخ زدگی ، هیپوترمی را به صورت تعریف و نشانه شناسی پیشگیری بیان نماید.

جلسه پنجم

شناخت اثرات پرتوها های بدن و سلامتی

دانشجو باید قادر باشد

تعریف پرتوهای یونیزان و غیر یونیزان را بداند

اثرات پرتوهای غیر یونیزان راب راجزا بدن بداند

اثرات پرتوهای آلفا بتا گاما ایکس یونیزان را بر اجزای بدن شرح دهد

راه های مقابله با آن را بداند

جلسه ششم

هدف کلی: شناخت بیماری های ریوی ناشی از کار و آسم شغلی و بیسنوزیس

اهداف ویژه دانشجو در پایان قادر باشد

آسم شغلی را تعریف کند و علائم بالینی آن را بیان کند

ابزارهای تشخیص آسم را بداند

تغییرات اسپیرومتري در آسم را بداند

پیشگیری از آسم شغلی را بداند

بیماری بیسنوزیس را تعریف و علت ان را بیان کند

راه های پیشگیری از این بیماری را بداند

جلسه هفتم:

شناخت پنومو کونیوزها و علائم بالینی

اهداف جزئی دانشجو قادر باشد

بیماری آربستوزیس را بشناسد
قادر باشد وعلائم بالین و یافته های پاراکلینکی را و یافته های غیر بالینی را شرح دهد
عوارض آربستوزیس را به طور کلی بیان کند
راههای پیشگیری و نحوه معاینه دوره ای را بداند
بیماری سیلکوزیس را بشناسد
یافته های بالینی بیماری را بیان کند
عوارض سیلکوزیس را بیان کند
بیماری ریه معندچیان را بشناسد
علائم بالینی آن را شرح دهد.

جلسه هشتم:

اثرات گازهای محرک بر ریه

اهداف جزئی: دانشجو در پایان قادر باشد

اثرات گازهای مهم صنعتی شامل NO_2 ، O_3 و NH_3 و CO_2 را بر ریه و عملکرد آن بازگو کند
علل سرطان های شغلی ریوی را بیان کند
مزوتلیوما را بشناسد
گازهای مختلف مصرفی صنعتی را بشناسد.
بخارات حلالهای صنعتی، فیوم های فلزی، تب دمه فلزی (Metal Fume Fever) را بشناسد

جلسه نهم

آشنایی با اسپرومتری

اهداف ویژه دانشجو در پایان قادر باشد

حجم های ریوی را تعریف کند
شرایط و اسپرومتری نرمال را توصیف کند
نمای اسپرومتری نرمال را بشناسد
با تفسیر اسپرومتری آشنا باشند

جلسه دهم :

شناخت بیماری های کبدی ناشی از کار

اهداف ویژه دانشجو در پایان قادر باشد

با آناتومی و فیزیولوژی کبد آشنا باشد
عوامل زیان آور محیط کار بر کبد را در قالب حلال ها عوامل عفونی ، و فیزیکی بشناسد

عوامل ایجاد کننده سرطان کبد را بشناسد.

جلسه یازدهم

شناخت بیماری های عصبی ناشی از کار

اهداف ویژه دانشجویان در پایان قادر باشد

آناتومی و فیزیولوژی دستگاه عصبی را بشناسد
عوامل ایجاد کننده شغلی نوروپاتی محیطی را بیان کند
عوامل ایجاد کننده شغلی آنسفالوپاتی حاد و مزمن را بداند
عوامل ایجاد کننده شغلی نوروپاتی محیطی را بداند
روشهای تشخیص و پیشگیری از بیماری عصبی را بداند

جلسه دوازدهم

بیمارهای روحی روانی ناشی از کار

اهداف ویژه دانشجویان در پایان قادر باشد

تعریف استرس را بیان کند
استرس شغلی را بیان دارد
انواع استرس شغلی را برشمارد
روشهای مقابله با استرس از جهت فردی و مدیریتی را بداند

جلسه سیزدهم

بیماری های کلیوی ناشی از کار

اهداف ویژه دانشجویان در پایان قادر باشد

فیزیولوژی و آناتومی کلیه را بداند
عوامل زیان آور شیمیایی و فیزیکی بر کلیه مانند حلالها سرب جیوه ارگانوفسفرها
با چگونگی کارکرد کلیه در مواجهه با عوامل زیان آور محل کار آشنا باشد

جلسه چهاردهم

شناخت بیماری های پوستی ناشی از کار

اهداف ویژه دانشجویان در پایان قادر باشد

آناتومی و فیزیولوژی پوست را بداند
آکنه شغلی و علائم آن را بشناسد

تغییرات رنگ دانه ای پوست و علائم آن را بشناسد
سرطان پوست و عوامل خطر را شرح کند
تغییرات مو و ناخن ناشی از عوامل کار را تشریح کند

جلسه پانزدهم

شناخت بیماری های اسکلتی عضلانی یا عوامل مکانیکی

اهداف ویژه دانشجویان در پایان قادر باشد

اجزای سیستم اسکلتی عضلانی را بشناسد
بیماری های کانال کارپل را تعریف و عوامل شغلی را بیان کند
کمر درد و پا درد را تعریف و عوامل شغلی ایجاد کننده آن را بیان کند
CTD و علل ایجاد کننده آن را بداند
بیماری های مهم اسکلتی عضلانی مانند بورسیت، کرامپ های حرفه ای، بیت، تاندونیت، آرتروز، نوروما را بشناسد و از هم تشخیص دهد

جلسه شانزدهم:

عوامل بیولوژیکی محیط کار را بشناسد
بیماری های ناشی از عوامل باکتریایی را بیان کند
عوامل ویروسی و قارچی ناشی از کار را شرح دهد.
عوامل انگلی و ریکتزایی ناشی از کار را تعریف و توضیح دهد
اصول پیشگیری از بیماری های بیولوژیکی ناشی از کار را بیان کند.

جلسه هفدهم

آشنایی با روند معاینات دوره ای و اصول کلی پیشگیری ناشی از کار

اهداف ویژه دانشجویان در پایان قادر باشد

اهداف معاینات دوره ای را بداند
انواع معاینات شغلی را بداند
با نحوه ثبت معاینات دوره ای آشنا باشد
با فرم ۴ صفحه ای معاینات دوره ای آشنا باشند
قسمت مختلف فرم و نحوه تکمیل آن را شرح دهد
وظایف پزشک و کارشناس بهداشت حرفه ای را بداند
اصول کلی پیشگیری بیماری های ناشی از کار را بداند و هر یک را جداگانه تعریف کند

منابع:

۲- طب کار و بیماریهای شغلی ، ماشاالله عقیلی نژاد و مسعود مصطفایی؛ جلد اول و دوم .

(Environmental and Occupational Medicine (ROM-۲

منابع کمکی: ۱- بیماریها و عوارض ناشی از کار(طب کار)، صمد قضایی. ۲- تشخیص زودرس بیماریهای ناشی از کار؛

ترجمه دکتر علی اصغر فرشاد . . ۳- کلیات بهداشت حرفه ای، دکتر علیرضا چوبینه . بهداشت کار مهندس حلم سرشت و

اسماعیل دل پیشه

روش تدریس:

بحث گروهی، سخنرانی، پرسش و پاسخ ، استفاده از سمینار کلاسی دانشجویان با مشارکت آنان در ارائه درس،

وسایل آموزشی :

(استفاده از ترنس پرئسی در موارد لزوم، ویدئوپروژکتور استفاده از نرم افزار office (پاورپوینت)

سنجش و ارزشیابی

آزمون	روش	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	تاریخ	ساعت
کوئیز	هر دو جلسه یکبار آزمون تستی تشریحی	۵ درصد	۹۴/۱۱/۵	۱۶-۱۸
			۹۴/۱۲/۲۶	۱۶-۱۸
			۹۵/۲/۱۵	۱۶-۱۸
			۹۵/۳/۲۰	۱۶-۱۸
آزمون میان ترم		۲۰ درصد	۹۵/۲/۲۹	۱۶-۱۸
آزمون پایان ترم				
حضور فعال در کلاس	حضور و غیاب و میزان پرسش و پاسخ و ارائه سمینار	۱۰ درصد		

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

حضور و غیاب در کلاس نمره دارد.
تاریخ ارائه سمینار دانشجویان تا حداکثر جلسه سوم مشخص خواهد شد. دانشجویانی که در کلاس پرسش و پاسخ داشته باشند نمره فعالیت کلاسی لحاظ خواهد شد. دانشجو بایستی در ساعت مقرر در کلاس حضور داشته باشد. و نظم کلاس را رعایت نماید.

نام و امضای مدرس: نام و امضای مدیر گروه: نام و امضای مسئول EDO دانشکده:

دکتر محمد مهدی سرمدی   دکتر مسعود قنبری   دکتر هیوا حسینی

تاریخ تحویل: تاریخ ارسال: تاریخ ارسال:

۹۴/۱۱/۱۲

جدول زمانبندی درس بیماریهای ناشی از کار(بیماریهای شغلی)

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
۱	۹۴/۱۱/۲۱	انواع بیماریهای ناشی از عوامل فیزیکی، سروصدا؛	دکتر سرمدی
۲	۹۴/۱۱/۲۸	شناخت اثر ارتعاش بر سلامتی انسان	دکتر سرمدی
۳	۹۴/۱۲/۵	شناخت اثرات گرما بر بدن و سلامتی	دکتر سرمدی
۴	۹۴/۱۲/۱۲	شناخت اثرات سرما بر بدن و سلامت	دکتر سرمدی
۵	۹۴/۱۲/۱۹	شناخت اثرات پرتوها بر سلامتی و بدن	دکتر سرمدی
۶	۹۴/۱۲/۲۶	شناخت بیماری های ریوی ناشی از کار و آسم شغلی و بیسنوزیس	دکتر سرمدی
۷	۹۵/۱/۱۸	شناخت پنوموکونیوزها و علائم بالینی	دکتر سرمدی
۸	۹۵/۱/۲۵	اثرات گازهای محرک بر ریه	دکتر سرمدی
۹	۹۵/۲/۱	آشنایی با اسپرومتری	دکتر سرمدی
۱۰	۹۵/۲/۸	شناخت بیماری های کبدی ناشی از کار	دکتر سرمدی
۱۱	۹۵/۲/۱۵	شناخت بیماری های عصبی ناشی از کار	دکتر سرمدی
۱۲	۹۵/۲/۲۲	بیماری روحی روانی ناشی از کار	دکتر سرمدی
۱۳	۹۵/۹/۲۲	بیماری های کلیوی ناشی از کار	دکتر سرمدی
۱۴	۹۵/۳/۵	بیماری های پوستی ناشی از کار	دکتر سرمدی
۱۵	۹۵/۳/۱۲	بیماری اسکلتی عضلانی ناشی از کار	دکتر سرمدی
۱۶	۹۵/۳/۱۹	عوامل بیولوژیکی محیط کار	دکتر سرمدی
۱۷	۹۵/۳/۲۶	آشنایی با روند معاینات دوره ای و اصول پیشگیری بیماری های ناشی از کار	دکتر سرمدی

